

РЕШЕНИЕ

№ 59

гр. Стара Загора, 15.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА в публично заседание на четиринадесети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: РУМЯНА АТ. ТАНЕВА

при участието на секретаря Антонина Д. Динева Н.а
като разгледа докладваното от РУМЯНА АТ. ТАНЕВА Търговско дело № 20215500901214 по описа за 2021 година

Предявени са искове с правно основание чл.432, ал. 1 във вр. с чл. 45 от ЗЗД и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД.

В исковата молба се твърди, че в резултат на настъпило на дата 22.07.2020 г. ПТП е причинена смъртта на Д.А.А. - баща на ищите Ф. Д. А. и Ф. Д. А..

Излага се следната фактическа обстановка: На 22.07.2020 г. около 19:15 ч., в гр. С., по път *, км * + *, в посока магазина „Ж.“, се движел л.а. „***“ с рег. № *, управляван от водача М. Х. М., който поради движение с несъобразена скорост и неспазване на дистанция, застига и удря движещия се пред него в същата посока велосипедист Д.А.А.. Вследствие настъпилото ПТП, велосипедистът Асенов получил много тежки травми, несъвместими с живота, от които е починал.

Съставен е Констативен протокол за ПТП с пострадали лица № 18/22.07.2020 г. от РУ на МВР - С.. По случая е образувано

наказателно производство - ДП № 284/20 г. по описа на РУ - С., пр.пр. № 1287/2020 г. по описа на ОП *, което към настоящия момент не е приключило е краен акт.

За увреждащия л.а. „***“ с рег. № *, управляван от водача М. Х. М. има сключена с ответника застраховка “Гражданска отговорност”, обективирана в полица № BG/06/119003443737, със срок на валидност от 20.12.2019 г. до 19.12.2020г.

В изпълнение на разпоредбата на чл. 380 от КЗ, ищите Ф. и Ф. Д.А. предявили претенция за изплащане на застрахователно обезщетение пред

,****“ АД, получена от застрахователя на 09.11.2020 г. и представили всички документи, с които разполагали. Образувана е преписка по щета № 43072952000159. Твърди се, че към настоящия момент застрахователно обезщетение не е изплатено.

Посочва се, че починалият Д.А.А. бил на 64 години, бил деен и работлив човек, в добро здравословно състояние. Бил е активен, работоспособен, винаги се е занимавал с нещо. Д. е бил опора за дъщерите си, грижил се е всеотдайно за тях и винаги им е помагал, когато са били в нужда.

Ф. и Ф. изживявали изключително тежко загубата на своя баща. Неочакваната смърт била съкрушителна за тях и предизвикала душевни страдания. Отношенията между баща и дъщери са били изпълнени с чувство на много обич, уважение, силна привързаност и подкрепа. Били са сплотено и задружно семейство, непрекъснато се търсели и имали нужда един от друг.

Предвид изложеното е направено искане да бъде постановено решение, с което ответникът „****“ АД да бъде осъден да заплати на Ф. Д. А. и Ф. Д. А. обезщетение в размер на по 100 000 лв. - частични искове от по 200 000 лв. за причинените им неимуществени вреди, изразяващи се в претърпяно страдание вследствие смъртта на техния баща Д.А.А., настъпила при ПТП на дата 22.07.2020 г.

Претендира се законна лихва върху всяка една от сумите от 29.07.2020 г. - датата на която изтича срока по чл.429, ал.3 от КЗ, вр. с чл.430, ал.1 от КЗ до окончателното изплащане на сумите.

Направено е искане за присъждане на направените по делото разноски и адвокатски хонорар на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗА с ДДС, като исковата молба да се счита за списък на разноски.

В законния срок, от ответника е подаден отговор на исковата молба, с който заявява, че намира предявените искове за допустими, но неоснователни по основание и размер.

Оспорва се активната процесуална легитимация на Ф. Д. А.. Посочва се, че по делото не са ангажирани доказателства аз установяването и.

Оспорват се всички фактически твърдения на ищците в исковата молба, с изключение твърдението за наличие на валиден към датата на процесното ПТП на договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, сключен в „****“ ЕАД за л.а. „****“ с рег № *.

Оспорват се твърденията в исковата молба, че ПТП е причинено от действията на водача на л.а. „****“ с рег № *. Твърди се, че в процесния случай, водачът на л.а. „****“ не е осъществил противоправно деяние, което да е в причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат.

Оспорва се твърдението на ищците, че причина за пътнотранспортното произшествие е нарушение на правилата за движение по пътищата от водача на л.а. „****“ с рег № * М. Х. М..

Твърди се, че в пряка причинно-следствена връзка с настъпилото ПТП и

вредоносните последици от него са единствено действията на велосипедиста Д.А.А., който е нарушил правилата за движение по пътищата. Твърди се, че ако велосипедистът беше съобразил поведението си с правилата за движение по пътищата, то ПТП, довело до смъртта му, нямаше да настъпи.

Предвид това се оспорва наличието на виновно и противоправно поведение, осъществено от страна на водача на л.а. "****" с рег. №. Х0596 ВХ, както и наличието на пряка причинно-следствената връзка между механизма на настъпване на ПТП и получените от пострадалия телесни увреждания, довели до смъртта му. Оспорва се описания в исковата молба механизъм на ПТП и обстоятелствата, при които е настъпило. Посочва се, че липсват доказателства за твърдението на ищеца, че ПТП е настъпило по вина на застрахования в ответното дружество водач. Посочва се, че единственият документ, представен по делото във връзка с настъпилото ПТП е констативен протокол, от който не може да се установи твърдението на ищите за нарушение на правилата за движение по пътищата от страна на водача на застрахования в „****“ ЕАД автомобил.

На база изложеното и с оглед на това, че отговорността на застрахователя е функционално обусловена от отговорността на застрахования водач, ответникът счита, че липсва основание за ангажиране пряката отговорност на „****" ЕАД по силата на задължителна застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите в претендирания размер, вид и характер на вредите.

При условие на евентуалност, в случай, че по делото бъдат установени предпоставките за ангажиране на деликтната отговорност на водача на лекия автомобил, респективно договорната отговорност на застрахователя, се твърди, че велосипедистът има изключителен принос за настъпилото ПТП и последиците от него. В този смисъл се прави възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на Д.А.А., който не се е движил възможно най-вдясно до дясната граница на платното за движение, управлявал е велосипеда без предпазна каска и без светлоотразителна жилетка, без каквато и да била сигнализация на велосипеда, с което поведение е нарушил редица правила за движение по пътищата, в резултат на което е станал причина за настъпване на ПТП. Водачът на велосипеда нарушил правилата за движение, регламентирани в разпоредбите на чл. 79 и чл. 80 от Закона за движение по пътищата. Твърди се, че велосипедистът е управлявал велосипед, който не имал устройство за излъчване на бяла или жълта добре различима светлина отпред и устройство за излъчване на червена светлина отзад; бели или жълти светлоотразители или светлоотразяващи елементи отстрани на колелата на велосипедите, както и механичен или електронен звънец, с което поведение е допринесъл за настъпване на ПТП и неблагоприятните последици от него. Поддържа се, че водачът на велосипеда го е управлявал без светлоотразителна жилетка, както и, че не е се е движил възможно най-близо до дясната граница на платното за движение, като по този начин е нарушил правилата за движение по пътищата в чл. 80 от ЗДвП.

С поведението си пострадалият съществено допринесъл за настъпване на ПТП и вредоносните последици за него. Твърди се, че субективните действия на велосипедиста с органите за управление на велосипеда са довели до настъпване на ПТП и фаталните последици.

На следващо място, се оспорва наличието на пряка причинно-следствена връзка между телесните увреждания, довели до смъртта на велосипедиста и ПТП. Твърди се, че ако велосипедистът беше с поставена предпазна каска, то същият нямаше да получи телесните увреждания, довели до смъртта му.

Оспорва се силата и интензитета на търпените от ишците болки и страдания, свързани със смъртта на техния наследодател. Твърди се, че починалият не е живеел в едно домакинство с ишците, същият имал още пет деца, друга жена и друго семейство, поради което се оспорват изложените в исковата молба твърдения за близки отношения, взаимна обич и подкрепа, грижи от страна на бащата за неговите дъщери - ишци по настоящото дело. Счита се, че следва да се вземе предвид и обстоятелството, че ишците са на такава възраст, на която се предполага, че са създали свои семейства и живеят в отделни домакинства.

Оспорват предявените искове и по размер.

Счита се, че претендираната от ишците сума за претърпените от тях неимуществени вреди, в размер на 100 000 лева, частичен иск от 200 000 лв. е завишена, с оглед обществените критерии за справедливост (чл. 52 от Закона за задълженията и договорите),.

Оспорва се и претенцията за законна лихва. Посочва се, че неоснователността на главния иск обуславя неоснователност и на претенцията за законна лихва от посочената дата. Ответникът счита, че не дължи лихва от дата 29.07.2020 г., а от датата, следваща изтичането на тримесечния срок от датата на предявяване на доброволната претенция пред застрахователя - в случая претенцията е предявена пред застрахователя на 09.11.2020 г.

Предвид гореизложеното, е направено искане да бъде постановено решение, с което да бъдат отхвърлени предявените искове изцяло като неоснователни и недоказани ведно с всички законови последици.

В условие на евентуалност, ако съдът приеме исковите за основателни, моли при определяне на справедливо застрахователно обезщетение да се отчетете съществения принос на пострадалия за настъпване на ПТП и вредоносните последици от същото.

Направено е искане за присъждане на стоР.те по делото разноси, вкл. и юрисконсултско възнаграждение.

С допълнителната искова молба, ишците поддържат изцяло подадената искова молба, като дават становище по възраженията на ответника, направени с отговора на исковата молба.

С оглед заявеното от ответното дружество, че не оспорва наличието на

валидно застрахователно правоотношение, респ. наличието на валидна застрахователна полица „Гражданска отговорност“ за увреждащия лек автомобил, на основание чл.14б, ал.1, т.4 от ГПК, е направено искане това обстоятелство да бъде обявено за безспорно и ненуждаещо се от доказване.

Оспорват се всички възражения на ответното дружество като незаконосъобразни, неоснователни и недоказани.

Във връзка с оспорването на активната процесуална легитимация на Ф. А. се посочва, че същата е дъщеря на починалия и е сред кръга от лица, посочени в Тълкувателно решение №1/2016г. на ОСНГТК на ВКС, имащи право да получат обезщетение за смъртта на близък. Видно от представеното към ИМ удостоверение за родствени връзки на името на другата ищца, Ф. А. е нейна еднокръвна сестра, което означава, че двете имат общ баща.

Заявява се, че оспорването на ответника вината на водача на л.а. М. М. за настъпване на ПТП и противоправността на извършеното от него деяние е неоснователно. Посочва се, че в гражданското право за да се приеме, че има вина по см. на чл.45 от ЗЗД, не се изисква същата да е установена с влязла в сила присъда по наказателно дело. Презумпцията за вина, въведена в гражданското право се посочва, че има за цел ефективната и бърза защита на пострадалите. Дори наказателното производство да не приключи с влязла в сила присъда, респ. решение, в гражданското производство може да не се обори установената презумпция за вина. Присъдата има действие само относно конкретни текстове по ЗДвП, във връзка с чл.343 от НК и те могат да са различни от нарушенията на правилата за движение, установени от гражданския съд. В тази вр. следва да се има предвид Решение №25/17.03.2010 г. по т.д.№ 211/2009 г., II ТО на ВКС.

По отношение на механизма на ПТП, се посочва, че той не е част от фактическият състав на непозволеното увреждане и като такъв не подлежи на доказване в настоящето производство. Предвид и факта, че вината се предполага до доказване на противното, арг. от чл.45 от ЗЗД, се счита, че не е в тежест на ищите да доказват обстоятелства от механизма.

На следващо място се заявява, че ответното дружество неоснователно оспорва причинно-следствената връзка между ПТП и настъпилата смърт на Д.А.А.. В Констативния протокол за ПТП било посочено, че той е починал.

Като неоснователни се оспорват и възраженията на ответника за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на починалия, тъй като велосипедистът няма задължението да носи предпазна каска. Всички тези възражения подлежат на доказване в настоящето производство от ответника. От представените писмени доказателства не можело да се направи обоснования извод, че починалият, е извършил нарушения, които да са в пряка причинно-следствена връзка с настъпването на вредоносния резултат. Съответно не са налице основания за намаляване на претендираните обезщетения, в каквато насока е искането на ответното дружество.

Оспорването на настъпилите за ищите неимуществени вреди следствие

смъртта на своя баща при процесното ПТП, както и претендираните размери на обезщетения, се посочва, че са неоснователни. Заявява се, че в случая исквете са съобразени от една страна с принципа за справедливост, с оглед причинените неимуществени вреди на доверителите ми, а от друга страна - с лимита на отговорност на ответника за 2020 г. и съдебната практика при компенсиране на вреди от този вид.

По отношение претенцията за лихви за забава, се посочва, че при деликт лихви за забава се дължат от датата на неправомерното увреждане. В тази връзка се поддържа, че задължението за изплащане на застрахователно обезщетение възниква с настъпването на застрахователното събитие, покрито от ЗГО на автомобилистите. Приложимата правна норма е чл. 429, ал.3 КЗ, в която е уредено задължение на застрахователя за лихви от датата на уведомяване от застрахования или от датата на уведомяване или предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице. Тъй като за делинквента е установено задължение да уведоми застрахователя в 7-дневен срок от датата на настъпване на застрахователното събитие, което не се оспорва от ответника, то за застрахователя възниква задължение за плащане на лихви към пострадалия от 7-мия ден, така, както е посочено в исквата молба — 29.07.2020 г., като най — късният момент, от който възниква задължение за лихви, е 09.11.2020 г., за която дата са представени доказателства, че от ищците е постъпило уведомление до застрахователя.

С отговора на допълнителната исква молба се поддържат всички оспорвания и искания, направени с първоначалния отговор.

Допълва се, че водачът на велосипеда е нарушил правилата за движение, регламентирани в разпоредбите на чл. 79 и чл. 80 от Закона за движение по пътищата. Твърди се, че велосипедистът е управлявал велосипед, който не е имал устройство за излъчване на бяла или жълта добре различима светлина отпред и устройство за излъчване на червена светлина отзад; бели или жълти светлоотразители или светоотразяващи елементи отстрани на колелата на велосипедите, както и механичен или електронен звънец, с което поведение е допринесъл за настъпване на ПТП и неблагоприятните последици от него. Поддържа се, че водачът на велосипеда го е управлявал без светлоотразителна жилетка, както и че не се е движил възможно най-близо до дясната граница на платното за движение, като по този начин е нарушил правилата за движение по пътищата в чл. 80 от ЗДвП.

С определение от 14.12.2022 г. по т.д. № 1214/2021 г. по описа на ОС-Стара Загора, съдът е допуснал увеличение на предявените искове, както следва:

- за **Ф. Д. А.** ЕГН ***** иск от 100 000 лв., частичен иск от 200 000 лв, **да се счита предявен за 140 000 лв.**, частичен иск от 200 000 лв., представляващ обезщетение за причинените ѝ неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени страдания, вследствие смъртта на нейния баща Д.А.А. Асенов, настъпила при процесното ПТП, ведно със законна лихва

върху сумата, така както са претендирани.

- за **Ф. Д. А.** ЕГН ***** иск от 100 000 лв., частичен иск от 200 000 лв., **да се счита предявен за 150 000 лв.**, частичен иск от 200 000 лв., представляващ обезщетение за причинените ѝ неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени страдания, вследствие смъртта на нейния баща Д.А.А. Асенов, настъпила при процесното ПТП, ведно със законна лихва върху сумата, така както са претендирани.

Съдът като обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и като взе предвид становищата и доводите на страните намира за установено следното:

Не е спорно, че ищцата **Ф. Д. А.** е наследник, а ищцата **Ф. Д. А.** е дъщеря /без да е вписан в акт за раждане баща/ на починалия Д.А.А., но видно от удостоверение за съпруга и родствени връзки изх. № 151/14.09.2020 г. на Община Карлово, последната е еднокръвна сестра на първата.

Безспорно е установено, че на 22.07.2020 г. около 19:15 ч., в гр. С., по път *, км * + *, в посока магазина „Ж.“, се движел л.а. „****“ с рег. № Х0596ВХ, управляван от водача М. Х. М., застига и удря движещия се пред него в същата посока велосипедист Д.А.А..

За ПТП е съставен Констативен протокол за ПТП с пострадали лица № 18/22.07.2020 г. от РУ на МВР - С.. По случая е образувано наказателно производство - ДП № 284/20 г. по описа на РУ - С., пр.пр. № 1287/2020 г. по описа на ОП *, което към настоящия момент не е приключило с краен акт.

За увреждащия л.а. „****“ с рег. № *, управляван от водача М. Х. М. е налице сключена с ответника застраховка “Гражданска отговорност”, обективирана в полица № ВГ/06/119003443737, със срок на валидност от 20.12.2019 г. до 19.12.2020г.

В изпълнение на разпоредбата на чл. 380 от КЗ, ищите са предявили претенция за изплащане на застрахователно обезщетение пред ответника, получена на 09.11.2020 г., видно от известие за доставяне № ИД PS 6100 00HGRA К, по която е образувана застрахователна преписка № 43072952000159.

Ответникът с писмо № 0-92-14518/12.11.2020 г. е изискал от ищите представяне на допълнителни документи. Не е налице плащане.

От заключението на назначената по делото комплексна съдебномедицинска и автотехническа експертиза се установява, че механизмът на ПТП е следният:

На 22.07.2020 г., в светлата част на денонощието по път * на мост над река * в посока от запад на изток, около 19:00 ч. се е движил л.а. „****“ с рег. № *** управляван от М. Х. М.. Скоростта му на движение е била около 75 км/ч, а опасната му зона за спиране е била около 60 м. В същото време, в същата посока с около 10-15 км/ч се е движил велосипед, управляван от велосипедиста Д.А.А.. На отстояние от около 35 — 53 м от мястото на удара

(в зависимост от скоростта на велосипедиста) пострадалия е променил траекторията си на движение наляво спрямо първоначалното си положение и на около 10,50 м източно от ориентира Ор и на около 1,35 м северно от южната граница на платното за движение е настъпил удар между двете ППС. Мястото на удара е в южната пътна лента. Първоначалният контакт на ППС е бил между предна дясна челна част на автомобила и задното колело на велосипеда. След удара автомобилът се е установил на мястото, където е описан в протокола за оглед и е нанесен на мащабната скица, а велосипеда е останал върху предната лява част на автомобила, в областта на предното стъкло. След удара велосипедистът Асенов е достигнал горната част на предното стъкло, в лявата му част и е изпаднал върху пътната настилка отляво на автомобила там, където в протокола за оглед е описано червеникаво-кафяво петно.

Причините за настъпване на процесното ПТП са:

Субективните действия на водача на л.а. ***, който не се е съобразил с максимално допустимата скорост за пътния участък, където е възникнало ПТП - 50 км/ч. По този начин с наличната си скорост на движение от 75 км/ч се е поставил в невъзможност да предотврати ПТП, като намали скоростта си на движение или спре преди мястото на удара.

Субективните действия на велосипедиста, който е променил траекторията си на движение наляво спрямо първоначалното си положение на пътната лента в момент, в който е попадал в опасната зона за спиране на автомобила при наличната му скорост на движение.

Скоростта на движение на велосипеда, управляван от Д.А.А. непосредствено преди настъпване на ПТП и в момента на удара е била около 10 км/ч.

Непосредствено преди настъпване на удара, велосипедистът се е движил в дясната част на южната пътна лента, в близост до мантинелите.

Мястото на удара между велосипеда и автомобила върху платното за движение се намира:

По дължина на пътното платно - на около 10,50 м източно от ориентира Ор.

По ширина на пътното платно - на около 1,35 м северно от южната граница на платното за движение.

Към момента на удара велосипеда е бил насочен, наляво спрямо посоката си на движение, под ъгъл от около 17° -18° спрямо надлъжната ос на автомобила.

Велосипедистът се е движил пред л.а. „***” по мост над река *.

В протокола за оглед на ПТП са описани дилатационни фуги на моста, които са напречно разположени по цялата дължина на моста и са на разстояние 73 м една от друга. Фугите са отбелязани и на скицата, предоставена от Агенция „***“ ОПУ - * - в том 2-ри на копията от ДП, стр.

В материалите по делото има данни, че непосредствено преди възникване на ПТП велосипедиста се е движил в дясната част на южната пътна лента, в близост до мантинелите. Превозвал е на велосипеда лук и дини в щайга, закрепена на багажника. Няма данни, дали велосипедистът преднамерено е променил разположението си върху пътната лента или тази промяна е в резултат на преминаването на велосипеда през фуга на моста. Важно е да се отбележи, че водачите на велосипеди се влияят в по-голяма степен от вида и състоянието на пътната настилка, по отношение на това да запазят устойчивото положение и сравнително права траектория на движение на ППС. Технически правилно е, когато водачите на автомобили предприемат изпреварване на велосипеди да осигурят възможно най-голяма странична дистанция и да намалят скоростта на движение.

Велосипедистът би могъл да избегне удара с лекия автомобил само при условие, че при управлението на велосипеда запази разположението му в близост до дясната граница на платното за движение при сравнително праволинейна траектория на движение.

Водачът на лек автомобил „***“ с рег. № *** е нямал техническата възможност да предотврати ПТП при скоростта си на движение от 75 км/ч, независимо от скоростта на движение на велосипеда/велосипедиста.

Водачът на лек автомобил „***“ с рег. № *** е имал техническата възможност да предотврати ПТП, като предприеме своевременно задействане на спирачната система, като намали скоростта си до тази на велосипедиста и да осигури безопасна дистанция зад него, ако се е движил със скорост 53 км/ч и по-малка от нея.

В материалите по делото няма данни велосипедистът Асенов да е бил светлоотразителна жилетка. Няма данни велосипеда да е имал бяла или жълта добре различима светлина отпред и устройство за излъчване на червена светлина отзад, бели или жълти светлоотразители или светоотразяващи елементи от страни на колелата на велосипедите, както и механичен или електронен звънец.

В материалите по делото има данни, че на багажника на велосипеда, представляващ скара от арматурни желяза е бил поставен червен светлоотразителен триъгълник.

Пострадалият не е бил с предпазна каска по време на инцидента.

Пострадалият е получил множествена травма, от която водеща в генезата на смъртта е черепно-мозъчната.

В зависимост от класа на каската е и защитата на главата. В условията на високо енергийна травма може да се очаква липсата на повърхностни увреждания на главата, но с голяма степен на вероятност биха се получили увреждания на мозъка и обвивките му. Обяснението за това е инерционното натоварване на мозъка, който е в условията на течна среда (мозъчна течност),

при което кръвоносните съдове не издържат и се разкъсват. Това е причината за възникване на кръвоизливи под мозъчните обвивки.

Водачът на автомобила е имал техническата възможност да предотврати ПТП, като предприеме своевременно аварийно спиране, ако се е движил със скорост 51 км/ч и по-малка от нея,

Белите или жълтите светлоотразяващи елементи отстрани на колелата на велосипеда са предназначени той да бъде възприет от водачите на ПС при движение през нощта и при намалена видимост, когато бъдат осветени от светлините на фаровете на МПС при косо или напречно движение на велосипеда.

ПТП е настъпило в светлата част на денонощието и наличието или отсъствието на бели или жълти светлоотразяващи елементи отстрани на колелата на велосипеда нямат значение за възприемането на велосипеда от водача на МПС.

В материалите по делото няма данни велосипедът, управляван от Асенов да е имал бяла или жълта добре различима светлина отпред и устройство за излъчване на червена светлина отзад; бели или жълти светлоотразители или светоотразяващи елементи отстрани на колелата на велосипедите, както и механичен или електронен звънец.

В материалите по делото има данни, че на багажника на велосипеда, представляващ скара от арматурни желяза е бил поставен червен светлоотразителен триъгълник.

Вещото лице уточнява в съдебно заседание, че ако велосипедистът запази разположението си близо до дясната граница в праволинейна траектория, няма да настъпи удар. Товарът, който се е намирал отзад на велосипеда в щайга и е оказал влияние, но по-голямо значение е оказано от промяната на направлението в траекторията на велосипеда, тъй като няма данни доколко е бил укрепен товара вътре и пр. - това също има изключително значение, колко килограма е и т.н. Същественото при това ПТП е, че в района, където е възникнало произшествието, има дилатационни фуги на пътя и е описано в заключението колко водачите на двуколесни превозни средства се влияят от характеристиките на пътя и те оказват влияние за загубата на тази устойчивост.

От показанията на свидетеля *Д.А.А.* се установява, че познава добре семейството на Ф.. Карал ги е до С.. Познава и бащата на Ф.. След ПТП сочи, че е закарал Ф. и децата до С. за погребението и на осмия ден ги е прибрал. Твърди, че семейство ѝ спазват обичаите на 40-тия, на 52-рия ден за помен. Посочва, че многократно и приживе е карал семейството до гр. С.. Децата на Ф. се радвали на родителите ѝ. Соци, че след смъртта на баща си Ф. била разстроена и вече не била същото момиче. Преди била по-разговорлива. Не е разчитала на баща си за помощ.

От показанията на свидетелката *Г.А.М.* /снаха на ищцата/ се установява, че ищцата е поддържала добри отношения с баща си. Ф. живее в село Р., а

баща ѝ живеел в С., като лятото оставал понякога в с.Р. да ѝ помага да берат рози. Твърди, че при посещенията си носел подаръци на децата, пари им давал.

Сочи, че ищцата е разбрала за смъртта на баща си след погребението, тъй като била в гората към П. за боровинки за около седмица. В балкана не можело да и се обадят, имала телефон, но нямало обхват в Балкана.

Посочва, че смъртта на баща ѝ се е отразил много зле на ищцата, като казвала, че все още е жив чака да дойде и да и помогне. Спазила обичаите след погребението за помен на 9-ти и 40-ти ден. Трудно ѝ било, тъй като свикнала всяка една година да идва баща ѝ лятото. Ф. имала големи деца На 21-22 г. са. Имат внучета, но те не познават дядо си, малки са – едното е на една година, другото на две. На всички празници бащата бил със семейството.

Сестрата Ф. не я познавал, но знаел от Ф., че си говорили, общували. Когато са се развели родителите, бащата взел Ф. и тя единадесет години живяла с тях - с баща си и новата жена. Новата жена, обаче не я е искала и я изгонила. След като се омъжила, заживяла в с. Х.Д., където живеела майка ѝ.

От показанията на свидетеля М. Х. М. /причинител на ПТП/ се установява, че ПТП е реализирано точно на моста на р. *. Твърди, че велосипедистът просто излязъл пред него с колелото. Движел се в посока с.* към Стара Загора с лека кола „***“, пътят бил двулентов, прибирал се в Стара Загора. Било светло и ясно време, слънцето било зад него, не бил заслепен от слънцето. Велосипедистът бил по близо до мантинелата. Не е криволичел, имал на багажника чувал с дини и други неща. Посочва, че е управлявал автомобила най-много с 30-40 км/ч. Както управлявал велосипеда, пострадалият изведнъж се оказал пред колата, не знае защо - заради багажа или заради фугата на моста. Пораженията по колата са в края на стъклото на халогена и в края на стъклото на фара от дясната страна. Няма техническо време да реагира на смяната на посоката. Непосредствено след удара отишъл пред него, човекът започнал да се надига и не знае какво е станало. Уточнява, че забелязал велосипедиста отдалече, че си кара колелото до мантинелата. Твърди, че го заобиколил, няма обяснение как се озовал пред колата. Когато настъпил удара пострадалият застанал на лявото стъкло на колата, превъртял се, паднал отляво.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

За да се ангажира отговорността на застрахователя по чл. 432, ал. 1 от КЗ, е необходимо към момента на увреждането да съществува валидно застрахователно правоотношение, породено от договор за застраховка "Гражданска отговорност", между прекия причинител на вредата и застрахователя, при спазване на изискванията на чл. 380 КЗ.

В случая не се спори, че към датата на процесното ПТП – 22.07.2020 г. за увреждащия л.а. „***“ с рег. № *, управляван от водача М. Х. М. е налице сключена с ответника застраховка "Гражданска отговорност", обективизирана в

полица № BG/06/119003443737, със срок на валидност от 20.12.2019 г. до 19.12.2020г.

Съдът намира, че следва да приложи законовата разпоредба на чл. 498, ал. 3 КЗ, която обвързва допустимостта на прекия иск от наличието на започната процедура по доброволно уреждане на отношенията между пострадалия при ПТП и застрахователя по задължителна застраховка "ГО на автомобилистите" и изтичането на тримесечен срок от предявяването на претенцията пред застрахователя или пред негов представител. Касае се за рекламационен срок, въведен от законодателя с новия КЗ, с цел предотвратяване или намаляване на съдебните производства по този вид спорове. Следователно, изтичането на рекламационния срок е предпоставка за възникването на самото право на пряк иск на увреденото лице срещу застрахователя на ГО на автомобилистите.

Съгласно разпоредбата на чл. 380 от КЗ, ищите са предявили претенцията, която е получена от застрахователя на 09.11.2020 г.

По случая е заведена застрахователна преписка № 43072952000159.

Ответникът с писмо № 0-92-14518/12.11.2020 г. е изискал от ищите представяне на допълнителни документи. Не е налице плащане.

На следващо място следва да са налице и всички кумулативни предпоставки от фактическия състав на чл. 45 от ЗЗД, пораждащи основание за отговорност на прекия причинител - застрахован спрямо увредения за обезщетяване на причинените вреди.

От заключението на назначената по делото комплексна съдебномедицинска и автотехническа експертиза се установява, че причина за ПТП са субективните действия на водача на л.а. „****“, който не се е съобразил с максимално допустимата скорост за пътния участък, където е възникнало ПТП - 50 км/ч. По този начин с наличната си скорост на движение от 75 км/ч се е поставил в невъзможност да предотврати ПТП, като намали скоростта си на движение или спре преди мястото на удара.

С това си поведение водачът на лекия автомобил е нарушил разпоредбата на чл.20, ал. 1 и 2 от ЗДвП, като не е съобразил скоростта на движение на управлявания от него лек автомобил с пътната обстановка, както и общото правило на чл. 5, ал. 1, т. 1 ЗДвП, задължаващо всеки участник в движението по пътищата с поведението си да не създава опасности за движението и да не поставя в опасност живота и здравето на хората и да причинява имуществени вреди.

Нарушена и разпоредбата на чл. 5, ал. 2, т. 1 от ЗДвП, а именно всеки участник в движението по пътищата да бъде внимателен и предпазлив към уязвимите участници в движението, каквито са пешеходците и водачите на двуколесни пътни превозни средства.

Установи се, че реализирането на неимуществени вреди са в пряка причинна връзка от противоправното деяние. Ето защо съдът намира, че е

налице фактическия състав на непозволено увреждане и съответно възникналото задължение в този смисъл за обезщетяване на причинените вреди. Неимуществените вреди са неизмерими с пари и затова следващото се за тях обезщетение, се определят на принципа на справедливостта.

Следователно отговорността на застрахователя по застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, на основание [чл. 432, ал. 1 от КЗ](#) следва да бъде ангажирана, като предявените иски за неимуществени вреди се явяват доказани по основание.

Относно размера на исковите за неимуществени вреди, съдът намира следното:

Съгласно чл. 52 от ЗЗД обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Справедливостта изисква претърпените болки и страдания на ищеца да бъдат надлежно и адекватно обезщетени. Понятието "справедливост" не е абстрактно. Според ПП на ВС на РБ № 4/23.12.1968 г. то е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се вземат предвид от съда при определяне размера на обезщетението. Такива обективни обстоятелства са характера на увреждането, начина на настъпването, обстоятелствата при които е станало, допълнителното влошаване състоянието на здравето, причинените морални страдания и др.

По отношение на **Ф. Д. А.:**

В случая, съдът взе предвид, изключително близките отношения между ищцата и нейния баща, с който е поддържала постоянни и топли отношения. Привързаността била силна и взаимна, съществували отношения на обич и разбирателство, характерни за връзката между родител и дете, силна духовна близост и уважение. Чувството на безпомощност пред безвъзвратното отнемане на бащата е непреодолимо и скръбта е неизмерима и причинява неимоверни страдания. Съдът счита, че несъмнено загубата на родител и то по такъв непредвидим и нелеп начин причинява огромни болки и страдания и прави преждевременната му загуба особено тежка. Връзката "баща – деца" освен кръвна е и емоционална и житейски предполага, че физическата загуба на бащата би причинила в най-голяма степен страдания на неговите деца.

Ето защо, съдът като взе предвид претърпените от ищцата болки и страдания и обичайно присъждащите обезщетения в аналогични случаи, приема, че дължимото обезщетение за причинени неимуществени вреди на ищцата вследствие на смъртта на нейния баща **е в размер на 150 000 лв.**

По отношение на **Ф. Д. А.:**

Съдът приема, че претърпените от ищцата болки и страдания са с висок интензитет и значителна продължителност доколкото смъртта на близък човек, респективно на родител, причинява тежка емоционална травма, болка, скръб и страдание за всеки човек. Житейски погледнато загубата на родител е една от най-тежките загуби за дете. Чувството на безпомощност пред безвъзвратното отнемане на най-скъпото същество е непреодолимо и скръбта

е неизмерима и причинява неимоверни страдания, които неминуемо водят до промяна както в мирогледа на човек, така и в поведенческите му реакции.

Съдът като взе предвид претърпените от ищцата болки и страдания и обичайно присъждащите обезщетения в аналогични случаи, приема, че дължимото обезщетение за причинени неимуществени вреди, вследствие смъртта на нейния баща **е в размер на по 140 000 лв.**

Ответното дружество е *направило възражение за съпричиняване* от страна на вредоносния резултат от пострадалия, изразяващо се в неизползване на пътния банкет по посока на движението, управлявал е велосипеда без предпазна каска и без светлоотразителна жилетка, без каквато и да била сигнализация на велосипеда, с което поведение е нарушил редица правила за движение по пътищата, в резултат на което е станал причина за настъпване на ПТП. Водачът на велосипеда нарушил правилата за движение, регламентирани в разпоредбите на чл. 79 и чл. 80 от Закона за движение по пътищата. Твърди се, че велосипедистът е управлявал велосипед, който не е имал устройство за излъчване на бяла или жълта добре различима светлина отпред и устройство за излъчване на червена светлина отзад; бели или жълти светлоотразители или светоотразяващи елементи отстрани на колелата на велосипедите, както и механичен или електронен звънец, с което поведение е допринесъл за настъпване на ПТП и неблагоприятните последици от него. Поддържа се, че водачът на велосипеда го е управлявал без светлоотразителна жилетка, както и, че не е се е движил възможно най-близо до дясната граница на платното за движение, като по този начин е нарушил правилата за движение по пътищата в чл. 80 от ЗДвП.

От заключението на назначената по делото комплексна съдебномедицинска и автотехническа експертиза се установя, че в материалите по делото няма данни велосипедът, управляван от Асенов да е имал бяла или жълта добре различима светлина отпред и устройство за излъчване на червена светлина отзад; бели или жълти светлоотразители или светоотразяващи елементи отстрани на колелата на велосипедите, както и механичен или електронен звънец.

В материалите по делото има данни, че на багажника на велосипеда, представляващ скара от арматурни железа е бил поставен червен светлоотразителен триъгълник.

Белите или жълтите светлоотразяващи елементи отстрани на колелата на велосипеда са предназначени той да бъде възприет от водачите на ПС при движение през нощта и при намалена видимост, когато бъдат осветени от светлините на фаровете на МПС при косо или напречно движение на велосипеда.

ПТП е настъпило в светлата част на денонощието и наличието или отсъствието на бели или жълти светлоотразяващи елементи отстрани на колелата на велосипеда нямат значение за възприемането на велосипеда от водача на МПС, поради което не е налице съпричиняване .

Пострадалият не е бил с предпазна каска по време на инцидента.

Пострадалият е получил множествена травма, от която водеща в генезата на смъртта е черепно-мозъчната. Налице е съпричиняване

Не е налице съпричиняване, тъй като пострадалият е бил без светлоотразителна жилетка. тъй като съгласно чл. 80, ал. 1 от ЗДвП такова изискване към водачите на двуколесно превозни средства е налице при управлението му извън населените места, през тъмната част на денонощието и при намалена видимост.

Велосипедистът се е движил пред л.а. „****“ по мост над река *.

В протокола за оглед на ПТП са описани дилатационни фуги на моста, които са напречно разположени по цялата дължина на моста и са на разстояние 73 м една от друга. Фугите са отбелязани и на скицата, предоставена от Агенция „****“ ОПУ - * - в том 2-ри на копията от ДП, стр. 67.

В материалите по делото има данни, че непосредствено преди възникване на ПТП велосипедиста се е движил в дясната част на южната пътна лента, в близост до мантинелите. Превозвал е на велосипеда лук и дини в щайга, закрепена на багажника. Няма данни, дали велосипедистът преднамерено е променил разположението си върху пътната лента или тази промяна е в резултат на преминаването на велосипеда през фуга на моста. Важно е да се отбележи, че водачите на велосипеди се влияят в по-голяма степен от вида и състоянието на пътната настилка, по отношение на това да запазят устойчивото положение и сравнително права траектория на движение на ППС. Технически правилно е, когато водачите на автомобили предприемат изпреварване на велосипеди да осигурят възможно най-голяма странична дистанция и да намалят скоростта на движение.

В съдебно заседание вещото уточнява, че ако велосипедистът запази разположението си близо до дясната граница в праволинейна траектория, няма да настъпи удар, като не може да се установи със сигурност дали е в резултат на дилатационните фуги или товар, както и от уменията на водача и субективните му действия.

В разпоредбата на чл. 51, ал. 2 ЗЗД е предвидена възможност за намаляване на обезщетението за вреди от деликт, но намаляването на обезщетението е обусловено от наличие на причинна връзка между поведението на пострадалия и произлезлите вреди. За да е налице съпричиняване по смисъла на закона, пострадалият трябва обективно да е допринесъл за вредоносния резултат, създавайки условия или улеснявайки с поведението си неговото настъпване, независимо дали е действал виновно.

Приложението на посоченото правило е обусловено от наличието на причинна връзка между поведението на пострадалия, с което обективно е създал предпоставки или възможности за настъпване на увреждането, т. е. в хипотеза, когато е налице причинна връзка между действията или бездействията на пострадалия и вредоносния резултат. В този смисъл е и

задължителната съдебна практика - т. 7 на [ППВС № 17/63 г.](#)

В настоящия случай пострадалият е нарушил разпоредбата на чл. 80, ал. 2 от ЗДвП да се движи възможно най-близо до дясната граница на платното за движение. Променяйки разположението на велосипеда върху пътното платно е допринесъл за настъпване на вредоносния резултат, като ирелевантни са причините за отклонението на велосипеда дали е в резултат на тежкия товар или дилационни фуги на моста и последвала промяна в разположението.

Пострадалият е нарушил чл. 80, ал. 2 от ЗДвП, но следва да бъде отчетен факта, че неспазването на [чл. 20, ал. 1](#) и [ал. 2 ЗДвП](#) означава неприявена дължима грижа от страна на водача на увреждащия лек автомобил - фактор, който обуславя и правен извод, че приносът му превишава значително този на пострадалия. Следователно е налице принос на увреденото лице, който не е тъждествен на приноса на делинквента и следва да бъде определен на 30 %.

Поради това съдът приема, че възражението за съпричиняване е основателно и обезщетението за неимуществени вреди следва да бъде редуцирано до размер от **105 000 лева** за ищцата **Ф. Д. А.** и сумата от **98 000 лева** за ищцата **Ф. Д. А.** при принос на пострадалия 30 %.

По иска с правно основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД.

В [чл. 429, ал. 2, т. 2](#) и [чл. 493, ал. 1, т. 5 от КЗ](#) изрично е регламентирано, че застрахователното покритие включва и лихвите за забава. Следователно застрахователят отговаря за лихвата за забава, когато застрахованият отговаря за тях пред увреденото лице, което в хипотезата на деликта произтича от правилото на [чл. 84, ал. 3 от ЗЗД](#), но само за лихвите за забава в рамките на застрахователната сума и считано от датата на уведомяване от застрахования за настъпването на застрахователното събитие или от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна – арг. от [чл. 429, ал. 3](#) и [чл. 430, ал. 1, т. 2 от КЗ](#).

В случая ищите претендират лихва за забава от 29.07.2020 г. От представените доказателства се установява, че на 09.11.2020 г. ответното дружество е уведомено за настъпване на застрахователното събитие, видно от известие за доставяне. Следователно съдът като съобрази горепосочените разпоредби приема, че 09.11.2020 г. е датата, на която застрахователят е уведомен за настъпване на застрахователното събитие и от този момент следва да се начислява лихва за забава, като за периода от 29.07.2020 г. до 08.11.2020 г. иска за законна лихва следва да бъде отхвърлен като неоснователен.

По отговорността за разноси:

В договора за правна защита и съдействие е посочено, че процесуалното

представителство е осъществявано безплатно.

Съгласно нормата на чл. 38, ал. 2 ЗА адвокатът, оказващ безплатно адвокатска помощ, има право на адвокатско възнаграждение, ако се касае за случай по чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗА и ако в съответното производство насрещната страна е осъдена за разноски. Съдът определя възнаграждението в размер не по-нисък от предвидения в наредбата по Закона за адвокатурата и осъжда другата страна да го заплати. Изявленията за наличие на конкретно основание за оказване на безплатна помощ по чл. 38, ал. 1 от ЗА обвързват съда и той не дължи проверка за съществуването на конкретната хипотеза.

Съгласно разпоредбата на чл. 7, ал. 2, т. 5 от Наредба № 1 за минималните размер на адвокатските възнаграждения, за процесуално представителство, защита и съдействие по дела с определен интерес, възнагражденията са следните: при интерес от 100 000 лв. до 1 000 000 лв. – 3530 лв. плюс 2 % за горницата над 100 000 лв., като адвокатското възнаграждение за оказаната безплатна адвокатска помощ е в размер на 3 630 лева.

Съгласно разпоредбата на § 2а от ДР на Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения на ВАС, за регистрираните адвокати по ЗДДС, дължимият данък върху добавената стойност се начислява върху възнагражденията по тази наредба и се счита за неразделна част от дължимото от клиента адвокатско възнаграждение, което се дължи съобразно разпоредбите на Закона за данъка върху добавената стойност. В настоящия случай адвокат П. К. е регистриран по ЗДДС и адвокатските възнаграждения се претендират с ДДС, след служебна справка в портал на НАП за лица, регистрирани по ЗДДС.

Следователно при спазване на посочените правила дължимото адвокатско възнаграждение на адвокат П. К. за осъществено безплатна адвокатска помощ на ищеца е в размер 4 356 лева с ДДС за оказана безплатна помощ на ищцата **Ф. Д. А.**

Съгласно разпоредбата на чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 1 за минималните размер на адвокатските възнаграждения, за процесуално представителство, защита и съдействие по дела с определен интерес, възнагражденията са следните: при интерес от 10 000 лв. до 100 000 лв. – 830 лв. плюс 3 % за горницата над 10 000 лв., като адвокатското възнаграждение за оказаната безплатна адвокатска помощ е в размер на 3 470 лева.

Съгласно разпоредбата на § 2а от ДР на Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения на ВАС, за регистрираните адвокати по ЗДДС, дължимият данък върху добавената стойност се начислява върху възнагражденията по тази наредба и се счита за неразделна част от дължимото от клиента адвокатско възнаграждение, което се дължи съобразно разпоредбите на Закона за данъка върху добавената стойност. В настоящия случай адвокат П. К. е регистриран по ЗДДС и адвокатските възнаграждения се претендират с ДДС, след служебна справка в портал на НАП за лица,

регистрирани по ЗДДС.

Следователно при спазване на посочените правила дължимото адвокатско възнаграждение на адвокат П. К. за осъществено безплатна адвокатска помощ на ищеца е в размер 4 164 лева с ДДС за оказана безплатна помощ на ищцата **Ф. Д. А.**.

Ответникът е представляван от юрисконсулт и на основание чл. 25, ал. 1 във вр. с чл. 2 от Наредбата за предоставяне на правна помощ съдът определя юрисконсултско възнаграждение в размер на 400 лв.

На основание чл. 78, ал. 3 ищите следва да заплатят на ответника разноски в размер на 450 лева, съразмерно отхвърлената част от иска.

На основание чл. 78, ал. 6 от ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати в полза на държавата, по бюджета на съдебната власт, **сумата от 8 120 лв. за държавна такса и сумата от 350 лева за възнаграждения на вещи лица, платена от бюджета на съда**, съразмерно уважената част от иска.

Водим от горните мотиви, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „***“ ЕАД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. *** да заплати на **Ф. Д. А.**, ЕГН ***** от с. *** **сумата от 105 000 лева**, като частичен иск за сумата от 200 000 лева, представляваща обезщетение за причинените ѝ неимуществени вреди – болки и страдания, вследствие смъртта на баща ѝ Д.А.А. при ПТП на 22.07.2020 г., ведно със законната лихва от **09.11.2020 г.** до окончателното и изплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за сумата над **105 000 лева до претендираните 150 000 лева**, като частичен иск за сумата от 200 000 лв., представляваща обезщетение за причинените и неимуществени вреди – болки и страдания и за законна лихва за периода от 29.07.2020 г. до 08.11.2020 г., като **НЕОСНОВАТЕЛЕН**.

ОСЪЖДА „***“ ЕАД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. *** да заплати на **Ф. Д. А.**, ЕГН ***** от с. *** **сумата от 98 000 лева**, като частичен иск за сумата от 200 000 лева, представляваща обезщетение за причинените и неимуществени вреди – болки и страдания, вследствие смъртта на баща ѝ Д.А.А. при ПТП на 22.07.2020 г., ведно със законната лихва от **09.11.2020 г.** до окончателното и изплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за сумата над **98 000 лева до претендираните 140 000 лева**, като частичен иск за сумата от 200 000 лв., представляваща обезщетение за причинените и неимуществени вреди – болки и страдания и за законна лихва за периода от 29.07.2020 г. до 08.11.2020 г., като **НЕОСНОВАТЕЛЕН**.

ОСЪЖДА „***“ ЕАД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. *** да заплати на адв. П. К. от САК със съдебен адрес: гр. *** адвокатско възнаграждение в **размер на 4 356 лева с ДДС** за оказана безплатна помощ на ищцата **Ф. Д. А.**, съразмерно уважената част от иска.

ОСЪЖДА „***“ ЕАД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. *** да заплати на адв. П. К. от САК със съдебен адрес: гр. *** адвокатско възнаграждение в **размер на размер 4 164 лева с ДДС** за оказана безплатна помощ на ищцата **Ф. Д. А.**, съразмерно уважената част от иска.

ОСЪЖДА „***“ ЕАД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. *** да заплати в полза на държавата, по бюджета на съдебната власт, сумата от сумата от **8 120 лв. за държавна такса и сумата от 350 лева за възнаграждения на вещи лица, платена от бюджета на съда**, съразмерно уважената част от иска.

ОСЪЖДА **Ф. Д. А.**, ЕГН ***** от с. *** и **Ф. Д. А.**, ЕГН ***** от с. *** да заплатят на „***“ ЕАД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. *** сумата от **450 лева**, представляваща разноси, съразмерно отхвърлената част от иска.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред Пловдивския апелативен съд.

Съдия при Окръжен съд – Стара Загора: _____